

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

5.1.1 การผันสภาพภาพของนักศึกษา

จำนวนนักศึกษาที่ผันสภาพภาพในช่วงปีการศึกษา 2537–2540 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2537 โดยอัตราส่วนร้อยละจำนวนนักศึกษาที่ผันสภาพภาพเทียบกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2537 – 2540 เท่ากับ 17.07 16.15 18.96 และ 16.10 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยละจำนวนนักศึกษาที่ผันสภาพภาพเทียบกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจำแนกตามคณะ/สาขาวิชา ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในแต่ละปีการศึกษา เป็นดังนี้

อัตราส่วนร้อยละจำนวนนักศึกษาที่ผันสภาพภาพเทียบกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจำแนกตามคณะ/ภาควิชา ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในปีการศึกษา 2537 ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาเยอรมัน และสาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสาขาวิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการเลขานุการ และสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ (ไม่แยกสาขา) สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะศาสนศาสตร์แมคกิลลารี และคณะนิติศาสตร์

ในปีการศึกษา 2538 พบว่า อัตราส่วนร้อยละจำนวนนักศึกษาที่ผันสภาพภาพเทียบกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจำแนกตามคณะ/สาขาวิชา ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาเยอรมัน และสาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสาขาวิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการเลขานุการ และสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ และ คณะวิทยาศาสตร์ (ไม่แยกสาขา)

ส่วนในปีการศึกษา 2539 พบว่า อัตราส่วนร้อยละจำนวนนักศึกษาที่ผันสภาพภาพเทียบกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจำแนกตามคณะ/สาขาวิชา ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาเยอรมัน และสาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสาขาวิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ และ คณะวิทยาศาสตร์ (ไม่แยกสาขา) สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะศาสนศาสตร์แมคกิลลารี และคณะนิติศาสตร์

และในปีการศึกษา 2540 อัตราส่วนร้อยละจำนวนนักศึกษาที่ผันสภาพภาพเทียบกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจำแนกตามคณะ/สาขาวิชา ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาเยอรมัน และสาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสาขาวิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการ

ตลาด คณะบริหารธุรกิจ และ คณะวิทยาศาสตร์ (ไม่แยกสาขา) สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะศาสนศาสตร์ แมคคิลลารี และคณะนิติศาสตร์

เป็นที่น่าสังเกตว่าอัตราส่วนร้อยละจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพเทียบกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนของสาขาวิชาดุริยศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบัญชี การเงินและการธนาคาร สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา ปรัชญา ศาสนา และศาสนศาสตร์ และสาขาวิชาศาสนศาสตร์ คณะศาสนศาสตร์แมคคิลลารี และคณะพยาบาลศาสตร์ แมคคิลลารี ในช่วงปีการศึกษา 2537-2540 อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม

5.1.2 ต้นทุนรวมส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษา

ต้นทุนรวมส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาที่พ้นสภาพ ในช่วงปีการศึกษา 2538-2540 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2537 เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนรวมส่วนบุคคลของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา/คณะ กับต้นทุนรวมส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาที่พ้นสภาพทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 10 อันดับแรก เป็นดังนี้

ตารางที่ 5.1 ต้นทุนรวมส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาที่พ้นสภาพเรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อย 10 อันดับ

หน่วย : สาขาวิชา/คณะ

อันดับ	ปีการศึกษา			
	2537	2538	2539	2540
1	นิติศาสตร์	การบริหารทรัพยากร มนุษย์	การตลาด	การตลาด
2	การบริหารทรัพยากร มนุษย์	การตลาด	การจัดการ	การบริหารทรัพยากร มนุษย์
3	การจัดการ	นิติศาสตร์	นิติศาสตร์	นิติศาสตร์
4	วิทยาศาสตร์ (ไม่แยกสาขา)	วิทยาศาสตร์ (ไม่แยกสาขา)	บริหารทรัพยากร มนุษย์	การจัดการ
5	นิติศาสตร์	การเงิน และการธนาคาร	การเงิน และการธนาคาร	การเงิน และการธนาคาร
6	การจัดการ	การบัญชี	นิติศาสตร์	นิติศาสตร์
7	การเลขานุการ	การจัดการ	วิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์
8	การเงิน และการธนาคาร	การจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยว	การจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยว	การบัญชี
9	การบัญชี	การบัญชี	การบัญชี	การจัดการ
10	สังคมวิทยา มานุษยวิทยา	การเลขานุการ	วิทยาการ คอมพิวเตอร์	การจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยว

สำหรับ อัตราส่วนร้อยละต้นทุนรวมส่วนบุคคลของนักศึกษาที่พ้นสภาพภาพกับต้นทุนรวมส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาที่พ้นสภาพภาพทั้งหมด ของสาขาวิชา/คณะที่อยู่ในระดับต่ำในช่วงปีการศึกษา 2537-2540 ได้แก่ สาขาวิชาภาษาเยอรมัน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาต่าง ๆ ในสังกัดคณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี และคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการลดความสูญเสียในการลงทุนทางการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าต้นทุนรวมส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพที่พ้นสภาพ ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2537 - 2539 เพิ่มขึ้นตามลำดับ คือ 81,797,583.26 บาท 88,692,561.71 บาท และ 105,972,095.85 บาท ส่วนในปี 2540 ลดลงเหลือ 104,437,692.85 บาท ในจำนวนต้นทุนรวมส่วนบุคคลดังกล่าวเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ดังนี้ 46,310,460.25 บาท 50,622,587.03 บาท 56,101,943.20 และ 58,211,535.74 บาทตามลำดับ

ซึ่งตัวเลขค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาที่พ้นสภาพนั้นหมายถึงรายได้ส่วนหนึ่งที่มหาวิทยาลัยจะต้องสูญเสียไปและในขณะเดียวกันก่อให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจโดยภาพรวมเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับสังคมและลดการสูญเสียรายได้ของมหาวิทยาลัย ทางกลุ่มผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะหาทางแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อลดจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพดังต่อไปนี้

1. จัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวทางให้แก่ผู้สมัครเรียนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ตนเองถนัดและตามศักยภาพของตน
2. ขอความร่วมมือ อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้การเอาใจใส่ดูแลนักศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้รับทราบปัญหาของนักศึกษาและจะได้ช่วยกันแก้ไขซึ่งจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น
3. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา - คณาจารย์ของแต่ละคณะ สาขาวิชา เพื่อให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจและกล้าที่จะปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริม ทางด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้น เช่น เชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อต่าง ๆ จัดเสวนาทางวิชาการ ตลอดจนการจัดการสอนเสริมในบางรายวิชาที่จำเป็นและนักศึกษาสอบตกเป็นจำนวนมาก
5. จัดหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งประสานงานกับผู้ปกครองในการขอความร่วมมือเพื่อการแก้ปัญหาาร่วมกัน
6. ขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้ ให้การดูแลเอาใจใส่เพิ่มมากขึ้น สำหรับนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำและขาดเรียนบ่อย ๆ

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษา

การศึกษาในอนาคตควรมีการศึกษาการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของหลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดดำเนินการว่ามีความเหมาะสมและเกิดผลกระทบภายนอก (externality) อย่างไร โดยเฉพาะในด้านของความเป็นธรรมของผู้เรียนที่จะต้องใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษา ทั้งนี้เพราะการกำหนดค่าเล่าเรียนของแต่ละหลักสูตรไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนที่แท้จริงในการลงทุนของมหาวิทยาลัย และเป็นไปได้ว่าการเข้าศึกษาในบางหลักสูตรต้องจ่ายเงินอุดหนุน(subsidy)ให้กับการศึกษาในบางหลักสูตร ซึ่งไม่ได้สะท้อนถึงการลงทุนทางการศึกษาอย่างแท้จริงและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เข้ารับการศึกษา นอกจากนี้การทราบถึงต้นทุนที่แท้จริงดังกล่าวจะช่วยให้การจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ(efficiency) และก่อให้เกิดความเป็นธรรมตามหลักการจัดการงบประมาณมากยิ่งขึ้น